Бары дойдулар пролетарийдара, холбоҥуҥ!

САҤА ОЛОХ

Хаҕыат 1931 сыл алтыннаах 15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААҒЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҒЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 128 (5639) | 1981 сыл. Алтыннаах 27 күнэ ОПТУОРУННЬУК | Сыаната 2 харчы

Советскай Союз үлэһиттэрэ! Научнай-техническэй прогреһы түргэтэтиҥ! Ханна барытыгар бастыҥ опыты олохха киллэриҥ! Сознательнай коммунистическай дьиссипилиинэни бөҕөргөтүҥ, айымньылаах инициативаны көрдөрүҥ!

(ССКПҮКК bhtbpbыlaapbmmah).

Хаһыаппыт үйэ анараардаах юбилейын бэлиэтээһин

Партийнай актив үөрүүлээх мунньаҕа

Алгыт бэтинсэҕа, алтаннаах 23 күнүгэр, ССКП райкомун хас биирдии саалатыгар ороҕуоннаары партийнай актив «Саҥа олох» хаһыат бастакы нүөмэрэ тахсыбыта 50 сылга туолуутугар анаммыт үөрүүлээх мунньаҕа буолла. Онно ССКП райкомун чилиэннэрэ уонна кандидаттара, ороҕуоннааҕы партийнай тэриллэ революцийэ кэмиссиятын чилиэннэрэ, маҥнайгы сүбүөх уонна сыахтааҕы партийнай тэриллэр секретардара, тэриллэр уонна утрешнайдар салайааччылара, хаһыат активистара, ороҕуон журналистара уонна полиграфистара сыыстылар.

СИНМОККА: юбилейдаах парараадаалары туттарыы түгэҥ.

В. РУФОВ фотота.

Мунньаҕы кылгас кириэс тылынан ССКП райкомун бастакы секретара И. П. Листвинов асчыт. Кини үөрүүлээх быыыта-майыта ороҕуоннааҕы «Саҥа олох» хаһыакка производство ведущайын уонна үлэ хаачыстыбатын үрдэтэр өйдөбүлү ылынар. Үлэһиттэри коммунистическай витаминнаах ситиһиилэрин иннин уонна хаһыат бастакы нүөмэрэ тахсыбыта 50 сылга туолуутугар сыбаастан Саха АССР Верховнай Советын Президиумун Бочуотунай Грамотатын итэҕэйэ ССКП Чурапчытаатаҕы райкомун уонна народнай депутаттар ороҕуоннааҕы Советтарын исполкомун Эҥэрдэ Суруктарын, ССКП райкомун уонна райсовет исполкомун Бочуотунай грамотатын туттарбыта.

Ороҕуоннааҕы «Саҥа олох» хаһыат тахсыбыта 50 сылга туолуутун туһунан дакылааты кини редактора, ССКП райкомун бюротун чилиэнэ А. Е. Чигинаров оҥордо.

Итиннэн салгыы ССКП райкомун бастакы секретара И. П. Листвинов хаһыат редакциятын эдиэтэ-тиир секретара И. С. Окоемовка уонна активнай общественнай корреспондент В. Ф. Ермолаевка Саха АССР Верховнай Советын Бочуотунай Грамотатын үөрүүлээхтик туттарда.

Юбилейдаах хаһыаты, ороҕуон журналистарын уонна полиграфистарын, хаһыат рабочай уонна сельскай корреспондентнарын, барыы аҥаараачыларын үйэ анараардаах юбилейынан Эҥэрдэлиир аадырыстары уобалаастааҕы «Кыым» уонна «Социалистическая Якутия» хаһыаттар редакциялаахтара, Саха сирин Журналистарын союзун бырабыыталыстыатыттан «Кыым» хаһыат редакторын солбуйаачы Д. Н. Николаев, Маллыы Мэҥэ-Хаҥалас ороҕуоннааҕы «Ленинскай Знамя» хаһыат редакторын солбуйаатыы В. П. Сидоров, Карл Маркс аатынан совхоотан директор, ССКП райкомун чилиэнэ Е. Е. Васильев, Амма ороҕуоннааҕы «Коммунизм туһугар» хаһыаттан редактор Н. И. Караканова, Эрилик Эристиин аатынан совхоотан партком секретара, ССКП райкомун бюротун чилиэнэ Н. С. Дмитриев, «Чурапчы» совхоотан директор, ССКП райкомун чилиэнэ И. И. Аммосов уо. д. а. туттардылар.

Хаһыат үйэ анараардаах юбилейынан сибээстэн кинэ айар үлэһиттэригэр, активнай общественнай корреспондентнарыгар, ороҕуон бастын полиграфистарыгар ССКП райкомун уонна райсовет исполкомун Бочуотунай грамоталарын райсовет исполкомун председателэ, ССКП райкомун бюротун чилиэнэ М. Е. Пермяков туттартаата. Наҕараадаламмыттар олохтоохтор «Социалистическая суол» («Саҥа олох») редакциятын бочуот ветеранара П. Н. Гоголев, Е. А. Макаров, Н. Ф. Слепцов, И. Д. Петров, А. Г. Туранцев, А. И. Николаев, активнай общественнай корреспондентар Т. Д. Сокольникова, Н. С. Соловьев, Д. Д. Эверстов, сыыстаах полиграфистар М. М. Яковлева, П. М. Массаев уо. д. а. баалар.

Итиннэ кэлиэхтэн хаһыат редактора А. Е. Чигинаров редакция үлэһиттэригэр, активнай общественнай корреспондентарга, бастын полиграфистарга Бочуотунай грамоталары туттарда. Юбилейдаах хаһыат ааҕааччыларыгар кэлбэт Эҥэрдэ телеграммаларын уонна суруктарын аҕалан ыытыннылар.

Партийнай актив-юбилейнай мунньаҕын кытталыаахтара хаһыат рабочай уонна сельскай корреспондентнарыгар, барыы аҥаараачыларыгар Ыҥырыы суругу бирэ сааннан ыыннылар.

Кинэ ороҕуоннааҕы Культура дьиэтигэр «Саҥа олох» хаһыат тахсыбыта 50 сылга туолуутугар анаммыт уус-уран самодеятельность кыттыылаахтарын бырааһынныктаах концерта буолла.

Итиэннэ, ССКП райкомун уонна народнай депутаттар ороҕуоннааҕы Советтарын органа — «Саҥа олох» хаһыат бастакы нүөмэрэ тахсыбыта 50 сылга туолуута партийнай тэриллэ олодор, ороҕуон үлэһиттэрин бүттүүнэ-рин олодор кэрэ бэлиэ событиэ бэлиэтэммит, бэлиэтэнэ.

Үчүгэй сонуннар

Тылыгар турда

«Чурапчы» совхоз Арылаахтаабы отделениетын мааныыкыта М. Н. Иванов балаҕан ыйыгар уонна алтыныгар хас биирдии фуражнай маадыттан 630-туу ыт ууту ыырга сорунтаах республикаҕа ыытарыы ылыммыта.

Оныктаах мааныыкыт тылыгар чэстээхтик турда. Кини хайыы-үйэ ыраах ахсыттан 700 килограмм ууту, ороҕуоннан 1050 килограммынан аҕарда. Чулуу суосуҥат Улуу Октябрь / бырааһынныгын кэриэ бэлэхтээх кэрэр туһугар бу тэтимнэн ыытыбакка кыаллар.

П. ИННОКЕНТЬЕВ.

Ороҕуон фермаларыгар

Билиҥҥи турутуттан ороҕуон совхоотарын фермаларыгар нүҥгэ барыта 2565 тонна убаас кормнаах, 1400 тонна силлэс, 83 тонна от мааскота, 1434,4 тонна искусственнай уут бэриллэр.

Барыта 60 кормоза-парнык баар, 82 КВ мачтан 63-нэ үлэлиир.

М. АНЕМПОДИСТОВА.

ГИС СҮРЭХТЭН ЭҔЭРДЭЛЭР

Ытыктабыллаах табаарыстар! «Кыым» хаһыат редакционнай коллегията Чурапчы ороҕуонунааҕы «Саҥа олох» хаһыат үлэһиттэрин, сүүһүнэн рабселькордарын, тыһыынчанан аҥаараачыларын хаһыат бастакы нүөмэрэ тахсыбыта 50 сылга туолуутунан истиҥник, кэтитик эҕэрдэлиир.

«КЫЫМ» РЕДАКЦИОННАЙ КОЛЛЕГИЯТА.

x x x

Дорогие коллеги! От души поздравляем своих товарищей по журналистскому труду, с золотым юбилеем боевого печатного органа.

Желаем дальнейших успехов в Вашем беспокойном, но благородном труде. Уверены, что и впредь журналисты и авторы «Саҥа олох» будут острым публицистическим пером помогать районной партийной организации в деле коммунистического воспитания трудящихся.

КОЛЛЕКТИВ РЕДАКЦИИ ГАЗЕТЫ «СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ ЯКУТИЯ».

x x x

«Якутгостелерадио» журналистара бэйэлэрин биир идэлээхтэрин уонна аҥаараачыларын хаһыат бастакы нүөмэрэ тахсыбыта үйэ анараардаах туолар юбилейынан итиннэ эҕэрдэлиилэр. Ити үөрүн ким устатыгар хаһыат марксизм-ленинизм идеяларын дьиҥнээх коллективнай пропагандаалаччынан, ороҕуон үлэһит дьонун айар-тутар үлэлэрин тэрийээччинэн буолбуча. Журналистарга, рабселькордарга айар үлэлэригэр салгыы ситиһиилэри, чэгиэн дорообуйааны, олохторугар дьолу-соргуну баҕарабыт.

«ЯКУТГОСТЕЛЕРАДИО». ПУХОВ.

x x x

Байыа биир идэлээхтэрбитин үйэ анараардаах юбилейынан ис сүрэхтэн эҕэрдэлиибит. Эрилик Эристиин дойдутун үрдүгэр Чурапчы хас биирдии дьиэ-кэргэнигэр күүтүүлээх эйигин хаһыат — коммунистическай идеаллар сылайары билбэт пропагандистарын куолаһа дуораһа турдун.

«ХОТУГУ СУЛУС». ГОРОХОВ, ЧЕРТОВ, НЕЛМОХОВ, ФЕДОСЕЕВ, ГАВЫШЕВ, РУФОВ.

x x x

Ороҕуон үлэһит массаларыгар коллективнай агитаторынан, пропагандыынан, тэриллэччинэн буолбут хаһыат биэс уон сааһын туолуутунан итиннэ эҕэрдэлиибит. Редакция коллективыгар чэгиэн дорообуйааны, айар үлэтигэр саҥа улахан ситиһиилэри баҕарабыт.

ПРОФЕССОР ПАШАРИН, ДОЦЕНТ МАКАРОВ.

x x x

Итиэннэ бэйэлэрин эҕэрдэлэрин ыытыллар Покровскайтан «Лена маяк ра», Бородонтон «Ленинскэй тэриллэччи», Ытык Күөлтэн «Коммунист», Бүтүүтэн «Октябрь суола», Хаандыгаттан «Кыһыл знамя» хаһыаттар редакциялара коллективтэрэ, «Саҥа олох» хаһыатын араас номэрэ редакторларынан үлэлэһэллэр **Николай Филиппович Слепцов, Иван Дмитриевич Петров, Афанасий Иннокентьевич Николаев.**

Партийнай олох: отчуоттар, быыбардар

Болҕомтону — толоруону хонтуруоллааһыҥҥа

Оройуон иккис производственнай коллектива — «Сельхозхимия» производственнай холбоҕун уоннна «Якутмелиоводстрой» трест оройуоннаах хозрасчетнай учаастага — 12. коммуниҥы түмэр биир партийнай тэриллэ-лээхтэр.

Итиҥ тэриллэ соторуттаа-ҕына буолан аастыт отчуоттуур — быыбардыыр мунньаҕар экономиканы партийнай салайыы баччаҥа күүһүрбүтэ бэлиэтэнэ. Ол түмүгэр аастыт сылга хаалыылаах үлэлээбит коллективтар билиҥи балаҥча үчүгэй үлэлээхтэр ахсааннарыгар киирдилэр. Бу дьыл III кварталын түмүгүнэн «Сельхозхимия» производственнай холбоҕук, оройуон иккиҥи производственнай тэриллэлэриҥ социалистическай куотаһыларыгар бастаан, ССКП райкомун уоннна райсовет исполкомун көҥүллээ сылдьар Кыһыл знамятын ылла.

Ол эрээри тыл эпит коммунистар Никитин П. И., Данилов К. А., Голев А. Д., Тосин Т. Т. уо. д. а. партийнай тэриллэр үлэ биир гутаах боппуруоһуттар — толоруону хонтуруоллааһыҥҥа үлэ молтоҕун сөрдөхтик критикалаатылар. Ол курдук, аастыт отчуоттуур-быыбардыыр партийнай хүннэх уураахтарын, коммунистар критическай өттүлэриҥ олохха киллэрэр дьаһаллар былаанна-ра оҥоһуллубатах.

Үлэни былаанныахтыы-ытар наадатын туһунан хас партийнай мунньах ахсын этиллэр. Ол үрдүнэн кэнниҥ 6 ыйга былаана суох үлэлээһин түмүгэр ыытыллыбыт 11 мунньахтан 6-гар үөһэҥи партийнай органнар уураахтарын эрэ дьүүлэспиттэр. Оттон тэриллэ бэйэтин инициативатынан биир да боппуруос көрүллүбэтэх. Үөһэҥи партийнай органнар уураахтарын олохха киллэриҥ молтоҕун тэриллэр. Синоовуо агрохимическай сылуусна уоннна тыа хаһаайыстыбатын химиялаһыын кедьүүйүн үрдэтиҥ иннинэ 1981—1985 сс. материальнай-техническай базаны салгыы сайыннарыы туһунан ССКП КК уоннна ССРС Министрдэрин Советын уураахын олоххо киллэрэр дьаһаллар туһунан партия райкомун бюротун уураахын дьүүлэлэспэхтэр дааҕыны, эгэ туһаанныах быыбаан оҥоһуллуо дуо? Суох.

Партийнай уоннна экономическай үөрэхтээһиҥ тэрийиҥ туһунан ССКП райкомун бюротун уураах бу партийнай тэриллэ-ҕэ эмиэ дьүүлэһиллибэтэх. Ол түмүгэр быыл алтыныы 15 күүгэр диэри «Сельхозхимия» холбоҕук уоннна «Якутмелиоводстрой» трест мехучастагын коллективтарыгар үөрэх хаһыат дьоскуолаларын тэрийбэккэ олорбуттар, онон бастакы занятиелар ыытыллыбатылар.

Отчуоттуур — быыбардыыр мунньах итиҥ бөдөҥ итэҕэстэри булгуччулаахтык туоратары хаччыйыҥ-ҥар сайа талыллыбыт секретары эбэҥиэстэтэ.

Партийнай тэриллэ секретарынан Коржин Е. П., секретары солбуйаччыйан Тосин Т. Т. быыбардаммыттар.

Э. МОНАСТЫРЕВ.

Итэҕэстэри киэҥник арыйан

Мүгүдай отделениетыгаҕы цеховой партийнай тэриллэ — Карл Маркс аатынан совхозка биир бөдөҥнөрө. Кини иччуотугар 26 коммунист турар. Тыа хаһаайыстыбатын боппуруоспуттарын үксэтэр эйиҥ охсуһуута үлэһиттэри түмэ тардыыга кэнниҥ, сылларга кини бэйэтин үлэтин балаҥча туоратар.

Тэриллэ быйылгы отчуоттуур мунньаҕын ураатыттан секретарь Сивцев Г. Н. дакылаата иннинэ кэпсэтиллэр сүрүннээн итиҥэстэри арыйыыга уоннна олору туоратар суоллары көрдөөбүнэ туһаайыллыыттара, аһаҕастык уоннна принципиальнайдык барбыттара буолуо.

Дакылааты дьүүлэһиннэ бастакынан тыл эпит коммунист Васильев Н. Е. сүөһүгэ дорохХой аһылыгы бэлэмнээһиҥҥэ тахсыбыт итиҥэстэри арыйбыттар политическай сырдатар үлэ ситэтэ суох эрийиллибитин бэлиэтээтэ. Оттон Сивцев Д. В. сорох коммунистар партийнай сорудахтары толоруута эпиэтиннээх суох сыһыаннаһалларын, агитационнаах ыытыллар үлэлэргэ активностара кэмньаһын ыйда.

ССКП чилиэннэрэ Сивцева П. С., Петрова И. Д. уо. д. а. бэйэлэрин этиилэриҥэр отделение капитальнай тутууну ыытыыта, үлэлиир усулуобуйаны туһалыыга молтохтук үлэлээн кэлбитин бэлиэтэтилэр. Фермаларга механизацияны киллэрии туһунан мунньахтарга кэпсэтиллиэ, соптоах уураахтар ылыллан баран олохха киллэриллибэттэр. Бу күннэргэ үүт ыамаҥнары түһүүтэ эбии аҥ ыык кыайан оҥоһуллубатынан быһаарыллар, комбикорму тиэйии боппуруоһун совхоз салалтата баччаанна диэри быһаарбакка олорор. Онон эбэҥэтэлистибэни толоруута ыарахан балаһыанньа үөскээтэ. Коммунист Петрова И. Д. фермаларга, сайылыктарга совхоз, отделение специалистарэ содахтик сылдьалларын бэлэмнэтэрии, үлэһит дьоҥҥо көмөлөрө суоҕун туоратары модьуйда.

Коммунистар Васильева Т. Н., Петров Е. В. көрдөрөн агитацияҥа үлэ ситэтэ суох ыытылларын, субботниктар тэрээһиннэрэ молтоҕуттан көдьүүстэрэ кыратык бэлиэтэтилэр, общественнай бэрээдэги хаһыстаһыыны, үлэ дисциплинаатын бөҕөргөтүүгэ билиҥи да үлэ ситэтэ суох ыытыллаҥан ыйдылар.

Партбюро общественнай тэриллэлэри салайыыга молтохтук үлэлээбитэ, шефтээх тэриллэлэри ыытта үлэ былаанныахтык ыытыллыбатаҕа, коммунистар производствоҕа оруоллара уоннна кинилэр массаҕа сабыдыаллара өссө да намыһаҕа бааһыналлар.

Партийнай мунньах партбюро биир сыллаах үлэтин ортотун сыаналаата. Партийнай бюро секретарынан Сивцев Д. В., секретары солбуйаччыйан Кроонникова М. Д. быыбардаммыттар.

В. ВАСИЛЬЕВ.

ГРАФИГЫНАН — ПАССАЖИРСКАЙ

«Пассажирскайы Тыындаттан Усть-Нюгэҥэ — сэтиннии 7 күүгэр!» «Тыындатрансстрой» трест коллектива итиннии девиҥнэн үлэлиир. Маннык муостаалары, уулуу ахарар гурбалары тутуу ситэриллэр.

(ССТА).

«Саҥа олох» хаһыат 50 сыла туолуутугар аналлаах партийнай актив үөрүүлээх мунньаҕын ыыттыылаахтарын хаһыат рабселькордарыгар, бары ааҕааччыларыгар ы ҥ ы р ы ы т а

КҮНДҮ ТАБААРЫСТАР!

Бүгүн биһиги оройуоннаах-ҕы партийнай тэриллэ, оройуон үлэһиттэриҥ бүттүүннэриҥ олоҕор сүгүн суолталаах событиены — «Саҥа олох» (1962 сылга диэри «Социализм суола») хаһыат бастакы нүөмэрэ тахсыбыта 50 сыла туолуутун үөрэн-көтөн бэлиэтэнибит.

Үйэ аҥарын устатыгар биһиги оройуоннаах-ҕы хаһыаппыт үлэһиттэри коммунистическай итиҥэ, кинилэри хаһаайыстыбаннай уоннна культурнай тутуу соруктарын тула түмэ тардыыга бэйэтич бочуоттаах иэйии чиэстээхтик толорон үтүөкэннээх суолу аста. Бастакы пятилеткалар сылларыгар кини тыа хаһаайыстыбатын холбоһуктаһыҥҥа, культурнай революцияны ыытыыга оройуоннаах-ҕы партийнай тэриллэ эрэллээх бойобуой көмөлөһөччүтүнэн буолбута. Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэриҥ кэмиэр кини германскай фашизмы, японскай милитаризмы утары охсуһуута оройуон үлэһит дьоҥун күүстэриҥ-күдэхтэриҥ түмэ тардыыга, бэйиилээх патриотическай итиҥэ эбээн оҥорбута. Билиҥи, партия уоннна норуот бүттүүнэ ССКП XXVI съезһын историческай уураахтарын, уон биирис пятилетка баараҕай соруктарын олохха киллэрэр иннинэ күүрэннээхтик үлэлиир кэмиэригэр, кини коллективнай агитатор, коллективнай пропагандист уоннна коллективнай тэриллэччи буолар үрдүк аналын чиэстээхтик толорон иһэр.

Коммунистическай партия уоннна Советскай правительство биһиги таҥталлаах хаһыаппыт үлэтин үрдүктүк сыаналаһыннарын итиҥэтиилээх костүүтүнэн кини Саха АССР Верховнай Советын Президиумун Бочуотунай Грамотатынан наҕараадалаабын буолар.

Бүгүнүгү кэрэ-бэлиэ событие партия XXVI съезһэ. Кини Комитет маассабай информация уоннна пропаганда бары средстволарын иннилэриҥэр саҥа үрдүк көрдөбүллэри туруорбут кэмиэриҥэр бэлиэтээр. Итиҥ — сытыы темалары тумнуу, бакка, ыарахан диэн аттанар боппуруостары таарыйартан куттаммакка дьиҥ чахчылары дьоҥҥо кырдьыгынан кэпсээн иһин. Итиҥ — хас биирдиин матырыйаал ис хоһоонно күннээҕи олохтоох ордук сыһыаннаах, оттон формата совет скай дьон билиҥи наадыйыыларыгар уоннна көрдөбүллэриҥэр ордук толору эпиэттиир буоларын сиҥиэн.

Күндү табарыстар!

Хаһыат рабселькордара, бары ааҕааччылара!

Биһиги «Саҥа олохпут» итиҥ дьоһуннаах соруктары чиэстээхтик толоруутар биҥэ мэктиэнэн кини үлэтиҥэр Эйиҥ күннэтэ активнайдык ыытыллыыт буолар. Чэйиҥ, дьон-сэргэ, коллективтар айыныылаах үлэлэриҥ, дойду үрдүнэн тэнийбит социалистическай куотаһыыны хаамыытын өссө диринниик сырдатыаҥыҥ, оройуоммут бастыҥ дьоннорун үтүө холобурдарыҥ өссө кэҥиниик кэпсиэҥиҥ, кинилэр үлэлэриҥ опытын түмүүгэ, тарҕатыыга уоннна олоххо киллэриҥэ күүс-уут кыайарыынан көмөлөһүөҕүҥ! Аҕа көлүөнэ революционнай, бойобуой уонна үлэҕэ үтүөкэннээх үгэстэриҥ, интернационализм уоннна патриотизм тыыныы, үлэҕэ таптал, дьоннорго болҕомтолоох буолуу, коллективизм, о. д. а. курдук аныгы кини сиэрин-майгытын дьоһуннаах көстүүлэриҥ хаһыатыҥан пропагандаламмыыҥа ахсаабакка үлэлиэҥиҥ! Оҥу сэргэ биһиги обществобут сиэрин-майгытыгар сөп түбэспэт түктэри быыстыылары утары сорунуулаахтык охсуһуоҕуҥ!

Бүгүнүгү юбилей — бу күннээҕи үөрүү-көтүү, хаһыаты чиэстээһин эрэ буолбатах, бу — биһиги барыбытын таҥталлаах «Саҥа олохпут» өссө ордук бойобуой дьоҕурдаах буоларын туһугар күүспүтүн-күдэхпитин холбуурбутугар эбээһинэстээһин. Итиҥ эбээһинэһи үрдүктүк тутуохтара диэн Эйиэхэ бигэтик эрэнэбит.

ҮЛЭҺИТТЭРИ КЫТАРЫ СИБЭЭҺИ БӨҔӨРГӨТҮӨХХЭ

Профсоюзнай тэриллэлэргэ

Карл Маркс аатынан совхоз профсоюзнай тэриллэтин IV конференцията буолан аастар. Онно рабочком отчуоттуур кэм устатыгар комитет мунньахтарын устаабынан көрүүлүбүт болдьохторго ыытан, профсоюзнай уоннна хаһаайыстыбаннай соруктары сүүрүннэн быһаарбыта бэлиэтэннэ. Рабочком уоннна кинилэн саалаллар профсоюз олохтоох комитеттара быылаан сыл ахыс ыйыгар усуйуоһу хомуйуу былаанын 100,1 бырыһыанын толороуттар, үлэ дисциплинаатын бөҕөргөтүүгэ, рабочайдар олорор, сылыһанар усулуобуйаларын тэрийиҥэ балаҥча үлэни ыыппыттар.

Социалистическай куотаһыны тэрээһиннии туоларыыга уоннна көдьүүйүн үрдэтиҥэ үлэ сэрэхэсийбитин түмүгэр совхоз ааҕыллыбыт бастакы сылыгар үлэ сүрүн көрүнэриҥэр көрдөрүүлэрэ васыт сылдьаҕалар туоларыллыыллар. Ол курдук, ыыах сүөһү, сылгы туһата суох өлүүлэриҥ аччатан, сүөһү ситиитин былаанын 118,6 — 129,8 бырыһыан толордулар. Үүтү валовой ыаһыҥҥа сылдьаҕы былаан 100, государствоҕа атыылааһыҥҥа 82, оҕуруот астарын тутта-рыыга 10 тоннаан, хас биирдии фуражнай ыаахтан үүтү ыаһыы 82-лии килограммынан аһарылыннылар.

Ол тыынан баран профсоюз рабочкомун үлэтиттэн итиҥэстэр, көтүтүүлэр суох буолбатахтар. Мастюмнар быһаччы быйаны оҥоро сылдьар дьону кытта бэлэ сибээстэхтик үлэлээбэтилэр. Социалистическай куотаһыны тэрийиҥэ хас биирдии рабочайдарга эмиэ-ҥэр тиэрдии кыайан сиҥиннибэтэ. Васыҥ опыты пропагандалаабын уоннна олоххо киллэриҥ ситэтэ суох тэриллэр, тутуу, хонуу итиннэ хотон ыарахан үлэлэриҥ механизациялаабын быланнарга сыл ахсын толоруллубаттар. Совхоз үлэтинхомнаһын экономическай оттунэн ырытан, онуҥ производствоҕа быһаччы үлэлиир рабочайдарга тиэрдэн иэйиттэр. Онон кинилэр аҕаан-суоттаан үлэлээһиннэриҥэ ситиһиллибэтэ, үлэҕэ эпиэтиннэстэрэ билиҥи даҕаны намыһах.

ССКП XXVI съезһин рабочай делегаттарын ыытыылара манна өссө даҕаны киэҥ өйөбүлү ылар ирдэбилин. Ол түмүгэр хаалан иһэр үлэлээх отделениелар, бригаадалар, биирдиилээн рабочайдар өссө да элбэхтэр. Наставничество, үлэҕэ коммунистическай сыһыан иһин хамсааһын молтохтук тэриллэллэр, үлэ дисциплинаатын бөҕөргөтүүгэ общественнай бэрээдэги кэһэччилэри утары охсуһууга үлэ ситэтэ суох ыытыллар.

Общественнай сүөһү быыылгы кыстыга молтох тэрээһиннээхтик сабаланна. ДорохХой аһылыгы бэлэмнээһин былаана толоруллубата. Аҥардас бу ый аҥарыгар 15 ньирэй кэнньүнэн оллор, молтох туруктаах ыччат сүөһү ахсаана өссө да элбэх. Онон бороскулары оҕуобай көрүүгэ-истиҥэ туруоруохха. Совхозка үүт валовой ыама ый аҥарын устатыгар 3,5 тоннаан таҥнары түстэ, васыт сыл туһаанныах көмөлөһүтээҕэр күн ахсын 1,1 тоннаан кыра үүт ыаллар, ол үрдүнэн ыааҕы нүннэ иккитэ ыы олороллор.

Кэлин сылларга бурдуту үүнэриҥэ суолта бэриллибэт буолла, каналлаах тутуу былаанна сыллата туолбаттар.

Дьон олорор, үлэлиир усулуобуйаларын туоларыыга үлэни салгыы ыытыахха наада. Коллективнай дуогабары толоруугу оҕуобай болҕомтэнэ уруоххха, хас биирдии заводка, фермаҕа, мастерскойга үлэ тэрээһиннии туоларыахха, кэҥиилэҥ режимнии ыытыахтыы тутуһуону ирдиэхха.

Профсоюз конференциятыгар кыттыыны ылбыт делегаттар иккис курдук кэҥиниик кэпсэтиилэр. Совхоз рабочкомун үлэтэ ортотон сыаналаммыт.

Профсоюз рабочкомун конференциятыгар ССКП райкомун бастакы секретара таб. И. П. Лисенков кыттыыны ылла уонна тыл эттэ.

Конференция кыттыыстаахтара совхоз профсоюзун саҥа составын 11 киниттэн быыбардаатылар. Рабочком председателинэн Я. С. Трофимов иккистээн талыллыбыт.

М. РОМАНОВА.

Специалист трибуната

БАСТАКЫ БОЧЧУМНААХ ХАРДЫЫЛАР

Толей Дириҥитэн М. Н. Гоголев, Киэлэҥнитэн И. Н. Сюрабин нүөлсүтүүлээх бааһынаҕа кормовой культуралары үүнэрэр опыттарыгар олоҕуран быйыл ороҕуонна 8 идэтийбит сиилэстиир звенолар тэриллибиттэрэ. Итэ саҕалааһын хайыыгыйа үчүгэй түмүктэри биэрэн эрэр. Аастыт сылга 6700 тонна сиилэс болэмнэммит эбит буоллаҕына, быйыл итэ көрдөрүүбүтүн 776 тоннаҕа тупсардыбыт. Онон сиилэстээһин былаана төбө да туолбатаҕын иһин, хас биирдии фуражнай ынахха биирдии тонна сиилэһи болэмнэтибит.

Карл Маркс аатынан совхоз Толей Дириҥнээҕи биригэдэтигэр М. Н. Гоголев салаайыт звенота кормовой культуралары 110 гектарга ыһан, биирдии гектартан ортотунан 130-туу центнер күөх маассаны ыларга уонна 1000 тонна сиилэһи болэмнийрэ үрдэтиллибит эбээһээталистибэнэ ылыннан ороҕуонна ыҥырыы таһаарбыта. Киниилэр сыныарыллыбыт бааһыналаҕыгар минеральнай уонна органическай уоҕурдуулары киллэрэн, сорох бааһыналарын сайын устата 4 төгүл нүөлсүтэн гектартан ортотунан 133-түү центнер үүнүүнү ылыллар. Оттон 60 гектардаах бааһыналарыттан гектарыттан 197-лиҥ центнер күөх маассаны хомуйдулар.

Субуруускай аатынан совхоз Соловьевтаары отделениетыгар Д. Д. Егоров звенота сайын устата үс төгүл ардахтатан гектар ахсыттан 203-түү центнер күөх маассаны ылла, барыта 920 тонна сиилэһи болэмнээтэ, онон сиилэстиир звеноларга социалистическай хуоталаһыылардыгар республикаҕа иккис миэстэлэнна.

Оттон «Чурапчы» совхоз Киэлэҥнитээҕи отделениетыгар Г. В. Захаров салаайыт идэтийбит звенота бааһыка күөх маассатыттан 856, ходуһа отуттан 200 тонна сиилэһи уган, отделение хас биирдии ыанныыксытын 2,15 тонна сүмэһиннээх аһылыгынан хааччыйда. Итиэннэ таһынан звено 9 гектартан 204 тонна турнепсы хомуйан биир саҥа саҕалааһыны оҥордо.

Итэ совхоз Сылаҥнаах отделениетыгар Е. Е. Макаров 1 звенота 810 тоннаны болэмнээн хас биирдии ыанныыгы 1,1 тонна сиилэбинэн хааччыйда. Киниилэр күөх маассаны 115 гектардаах нүөлсүтүүтэ суох бааһынаттан ыллылар уонна 195 тонна турнепсы үүнэрэн фермаларга эбии аһылык быһыытынан биэрдилэр.

Былырыын ороҕуон үрдүнэн болэмнэммит 6700 тонна сиилэстэн 32 эрэ бырыһыана бааһына күөх маассатыттан угуллубута. Быйыл сүмэһиннээх аһылык 74 бырыһыана бааһынаттан ылылынна. Ол иһигэр Карл Маркс аатынан совхоз 92, «Чурапчы» совхоз 80 бырыһыанын, бастыҥ көрдөрүүлээх М. Н. Гоголев, Д. Д. Егоров звенолара 100 бырыһыанын бааһына үүнүүтүттэн болэмнээтилэр.

Ол эрээри сиилэһиннэн хааччыллыы ороҕуон совхозтарыгар биир тэҥэ суох. Ордук Эрилик Эристиин аатынан совхоз хобдох түмүктээх. Маннык сиилэс 48 бырыһыына ходуһа отуттан угулунна, ыаах ахсын 0,65 тонна сиилэс болэмнээтэ. Хайахсыкка тэриллибит аналлаах звено үүнүүтүн нүөлсүтэ да соруммата. Итиэннэ тэҥэ Хадаар уонна Хайахсыт отделениелэрыгар, сиилэс траншеяларга суохтарыынан, үүнэриллибит үүс күөх маасса отуу хомулунна.

Быйылгы бастаны хардыылартан туох түмүгү оҥостуохха сөбүй? Бастатан туран, сүөһү аһылыгын бааһынаттан болэмнээһинигэ ороҕуоннааҕы XXVI партийнай конференция ууруохтара туолар толору ыыхтаахтара нэһиҥнэ. Иккиһинэн, сиилэһи ходуһа татым отуттан эрэ буолбакка, бааһына инэмтиэлээх күөх маассатыттан болэмнээххэ сөп дакаастанна. Үсүһүнэн, күөх маасса өлгөм үүнүүтүн бааһынаны уоҕуртахпытына уонна нүөлсүтэхпитинэ эрэ ылар ыыхтаахпытын биллибит.

Ороҕуон совхозтара сүөһүнү баччаанга диэри аһылык иккиэйэх көрүнүнэн — татым отуннан уонна комбикорм убаҕас көөнньөрбөтүнэн — хааччыйан олорбуттара. Аны биллиэн сиилэс, турнепс курдук сүмэһиннээх аһылыктарынан хааччыйар ыах баара кэһүнэ. Итиэннэ үүт ыамын, эти оҥорон таһаарыыны биллэкэсто үрдэтэллэрэ саарбаҕа суох. Онон биһиги ороҕуоммут усулуобуйатыгар хас биирдии фуражнай ынаҕы 2-3 тонна сиилэһинэн, сүмэһиннээх аһылыктарынан хааччыйыахха сөп эбит диэн түмүккэ кэлэбит. Турнепс 8—10 гектардаах үүнүүтүн сиилэс идэтийбит звеноларыгар сыһыарар саамай табыгастааҕа дакаастанна.

Иккиһитин сиилэстиир звеноларга ахсаннарын эдбэтиэх туоссаахпыт. Бу пятилетка сылларыгар совхозтар отделениелэрин ахсын 1-2 звеноларга баар буолуулларын ситиһиэхтээхпит. 1982 сылга Мугудай отделениетын салаатата Маралаайыга, Төлөй Дириҥэр туспуспа звенолары тэрийэргэ былаанныыр. Итиэннэ таһынан Карл Маркс аатынан совхоз Бахсытааҕы отделениетыгар биир звено үлэлиэхтээх. Итиэннэ сиилэстиир звеноларга ахсаннарын эдбэтиэх туоссаахпыт.

Ороҕуон түөрт бастыҥ звеноларга ортотунан 800—900 центнер сиилэһи болэмнээтилэр. Онон звеноларга былааннарын уларытыннарар табыгастаах. Холобур, 1982 сылга 13 звено 10 тыс. тонна сиилэһинэн хааччыйдаҕына биир ахсын 1,5 тонна сүмэһиннээх аһылыктаныа этибит.

Быйыл Мугудайга, Соловьевка, Хайахсыкка, Одьулуунга күөх маасса өлгөм үүнүүтэ ылыллыытыгар «Сельхозхимия» холбоһук киллэрбит быйаҥын туустара тиэрдиэн буолбуттарын ахтыбат буолар табыллыбат. Иннинитин даҕаны итэ курсун тутуһарыгар эрэнэбит. Сиилэс звеноларга кыһыннары бастайааннай үлэлиэхтээхтэр, онон киниилэри атын түбүктэриэн аралдьытыа суохтаахпыт. Аастыт сылга Хадаарга, Болтоҥоҕо, Соловьевка итинник чахчылар таһаарыллыбыттара. Субу күннэргэ звено үлэһиттэрэ сиилэһи ороон фермаларга таһыахтаахтар, бааһынаҕа органическай уоҕурдуулары киллэриэхтээхтэр, траншеяларга, бүтэйгэ анаан маһы кардиэхтээхтэр. Кэлэр сылга саҥа тэриллиэхтээх звеноларга бэлиитиэттэн бааһыналары чуолкайдыахха, үлэһиттэрин сүүмэрдиэххэ, нүөлсүтэр техниканы бэлэмнээхха.

Сүөһү итиитигэр уонна хоҥуу үлэлэригэр аастыт пятилетиэтаҕы итэ дэстэрбитин хатылаабат, бааһынаттан сүөһү аһылыгын ылыыны тоҕоо эрдэ бэлэмнээтэхпит, 1982 сылга Мугудай отделениетын сиилэстээһинэ улаатыннарар туһугар совхозтар салаталара быһаарыылаах дьаһаллары ылыах тустаахтар.

В. ЕРМОЛАЕВ,
тыа хаһаайыстыбатын управлениетын кылабынай агронома.

Юбилейнай конкурска киирбит айымньылартан

СӨҺҮРҮЙБЭТ ТАПТАЛЫНАН

— Николай Васильевич, иллэҥ кэмнэр тутунан дьарыктанар буолаҕыный?—диэн биирдэ ыйытыыллаахпын.

— Иллэҥ кэм диэн баар дуо?—кийим хардары боллуруойу биэрэн баран, үгэйинэн, сыл-сырдыгын мичээрдээн кэбиспитэ.

Калин өйдөөбүтүм, кырдьык, Николай Васильевич курдук түбүктээх үлэлээх дьон хаһан иллэҥ бириэмэлээх буолуохтарай? Киниилэргэ ол түүллэргэр эрэ кэстон аһара дуу...

Ороҕуон биир бастыҥ үлэлээх Культуратын дьиэтин директора Н. В. Захаров төрүт-уус Кытаанах ыччата. Орто оскуоланы бүтэрээт, үгүстэр ыараханыттан чаҕыйан тумна хаамар үлэлэригэр, норуот тылынан этээччэ, кулуун үлэтигэр кэлбитэ.

«Тапталга бэриниилээх буолуу, бука, кини сүрүн хаачыстыбата буолуо»,— диэн саанаабытым мин кини дьиэтиттэн тахсан иһэн. Ону, бэл, олбуорутар үүммүт настар кытта кэпсиирсэ дылылара: амарах дуоһалаах хаһаайын кичэйэн көрөр-истэр дьыдьал курдук хомуллуутаах олбуорутар киниилэр бэрт холкутук, чэбдиктик суугунаһа тураллара.

— Кытаанахтар хаһан көрдөроллөрүй? Билиэт баар дуо?—диэн кэпсэтиини ороҕуон коллективтарын уус-уран самодеятельноһын көрүү кэмигэр биһиги үгүстүн истибит. Кытаанахтааҕы Культура дьиэтин коллектива, күүлэйдэнүт курдук, олус кичэллээхтик бэлэмнэммит этэ. Киниилэр үгүүнүүттэрин хас голорууларын көрөөччүлэр истиҥ, өрө күүгүүлэх ытыс ыаһынан доҕуһуоллаабыттара. Кытаанахтар мугудайдарга бэрт кыраҕа сабырыйтаран иккис биринстээх миэстэҕэ тахсыбыттара. Бэйэтэ бэрдэхэй үгүүгүүтүн таһынан тэрийэр, көҕүлүүр, дьону тулатыгар түмэр дьоҕура, аламаҕай эрээри ыпытын толорторор туруору майгына үлэлэбит бастаны сылдьыбыттан биллибита.

1978—1979 сылларга «Сүөһү итиитин үлэһиттэригэр—туйгун культурнай хааччыйыыны!» диэн республикаҕа Н. В. Захаров директордаах Кытаанахтааҕы Культура дьиэтин коллектива ыҥырыы таһаарбыта. Биллэрии курдук, оччотооҕу сүөһү ыыстыта биһиги ороҕуоммутугар улахан ыаҥарданнаах, ыараханнаах этэ. Республикаҕа биэрбит тылы толоруу кэнэ уйаны хатаны чаҕы быһаарар улахан экзаменнаах буолуохтааҕа эрдэттэн биллэрэ.

Нама ферматыгар тэриллибит ыйыл эмиэ ыраах

Николай Васильевич уонна кини биирдэ үлэлиэ дьонун иннэ: дьиэлэрин көрдөтэ буолбута. Үгүс субуотуннуктар тэриллибиттэрэ. Кыһыҥы тымныыга тоҥ дуоҕаны быһан общественнай сүөһүгэ эбии аһылык бэлэмнилэрэ. Сүөһү итиитин үлэһиттэрин ыарахан кастыгы ситиһиилээхтик туоруур туһугар биир сыалга түмэргэ үгүс нитэр-өйдөтөр үлэ ыытыллыбыта. Кытаанахтар ол кэмнэ ороҕуон чулуу ыанныксыта Агафья Тарасовна Куэьминалыын көрсүһүүлэрин бэрт өргө диэри биһирэан ахта-саныы сылдьыбыттара, уостан гүтпэт кэпсээн оҥостубуттара.

Бэрэллибит тыл чиэлээхтик толоруллубута. Николай Васильевичка «Онус пятилетка ударника» урдук аата иҥэриллибитэ. Ситиһиигэ дьулуур, ыарахаттарынан бэйэни бэрэбиэриэлэнии, идэҕэ таптал—итинник этиэхпин сөп. Мин бэйэм идэлээҕим туһунан. Бастыҥ үлэлээх Культура дьиэтин директора бу соторутааҕыта биһиги республикабыт саамай улахан наҕараадатынан—Саха АССР Верховнай Советын Президиумун Бочуотунай Грамотатынан бэлэмнэнитэ эмиэ ону көрдөрөллүр.

Москватааҕы олимпиадаҕа иннинэ Кытаанахха улахан, урукку оттуулар көрүллүбүтүн бэлэмнэрэ буолуо. Бастыҥ ыарахаттар, ыарыы курдук, үөрүүлээх туоннар албохтор. Ол туоннар—бу үлэһит кэнэ талбыт идэтигэр, бар дьонугар, өлөхчө бүтүннүүтүгэр бэриниилээх, сөҕүрүйбэт таптала ыарыы кыымнара.

Н. КАНДИНСКАЯ.

НЭДИЭЛЭТЭЭБИ ҮҮТ ЫАМА

АЛТЫННЬЫ 17—23 КҮННЭРИНЭЭҺИ СВОДКА

Совхозтар, отделениелар	Фуг. ынах	Планнар ынах	Күннэҕи валов, үүт (ц) 1980 с.	Күннэҕи валов, үүт (ц) 1981 с.	Күннэҕи үүт (1 ынахха) кг ф/ы	Күннэҕи үүт (1 ынахха) кг м/ы.	Күннэҕи тутарылар үүт (ц)	Тереб. ынах	Сиит. ынах
	2470	1900	72,0	59,3	2,4	2,8	38,8	2070	2702
Карл Маркс	640	390	20	15	2,3	3,8	13	360	590
Одьулуун	485	420	16	11	2,2	2,6	11	534	790
Болутур	671	588	19	14,8	2,2	2,6	14,8	611	511
Мугудай	674	522	17	18,5	2,7	3,5	—	565	811
Бахсы	1323	690	24	27,5	2,7	3	25	1072	1415
Субуруускай	390	300	9	9	2,2	3	9	385	473
Хатылы	161	300	7,5	7,5	1,6	2,5	7	361	527
Болтоҥо	463	290	7,5	10	2,1	3,4	9	326	425
Соловьев	1882	1457	47,2	46,1	2,4	3,1	43,7	1757	1987
Эрилик Эристиин	501	390	13,2	12,8	2,5	3,2	12,8	464	606
Хоптоҕо	497	346	15	13,5	2,6	3,9	13,5	457	470
Хадаар	451	374	10	11	2,4	2,9	9	381	491
Хайахсыт	433	347	9	8,8	2	2,5	8,4	425	420
Чакыр	1421	750	25,3	30,7	2,1	4,0	28	1046	1676
«Чурапчы»	721	430	11	18	2,4	4,1	16	550	866
Сылаҥ	376	180	7,3	5,9	1,3	2,7	5,2	246	500
Киэлэҥки	324	140	7	6,8	1,8	4,2	6,8	250	310
Арыылаах	7096	4997	168,5	163,6	2,2	3,2	135,5	5945	7780
Ороҕуон үрдүнэн									

Комсомольскай Наталья Ксенофонтова (снимокка) Эрилик Эристиин аатынан совхозка ыанныксыттыыр. Кини хас биирдии ынахтан үс литр тыҥынчалаах кирбиини ылар иһин нуоталаһыыга киирсэн үлэлиир. Сыл тоҕуо ыйыгар ыыс фуражнай ынаҕыттан 3436 кг ыабыта.

Комментатор колонкалара

Греция: УЛАРЫЙЫЫ-ТЭЛЭРИЙИИ КЭМЭ

Грециябаа парламент быыбардара демократическай күүстэр итэҕэтиллэх кыайыыларынан түмүктэнньилар. Дойду бөдөг оппозиционнай партията — Күүн Грециятааҕы социалистическай хамсаахын (ПАСОК) жэнэрик сэтэ сылга быыбаска олорбут «Саҥа демократия» диэн демократическай аатталаах уҥа партияны самнарыыбыт. Хотто, куолас 47 бырыһыанын ылла уонна саҥа парламент 300 миэстэлиттэн 172-тин бэйэтигэр хаччыйда. Быыбардаччылар 11 бырыһыанын ньуоҕун куоластарын ылбыт Греция коммунистическай партията бэйэтин позициятын бөҕөргөтүнэ. «Күүһүрдүлүбүт пропорциональный» диэн аатталаах табыгаһа суох быыбардыыр система да буоллар, коммунистар парламеннэрэ бэйэлэрин представительстволарын 11-тэн 13-кэ диэри эбэтиллэр. Греция коммунистическай партията норуот массаларыгар бэйэтин сабыдыалын биллэрдиэ күүһүрүтэ. Кини политическай күүһэ куоластаах түмүктэрин ыраахтыгынан сабырыйар.

«Саҥа демократия» — реакция тирээ — куолас баара-суоҕа 36 бырыыбынан ылан, парламеннэ 115 депутаттаах буолуоҕа.

Грек норуота уҥалар норуоту уларыйыс уонна атлантическай хабаатыылаах тас политикаларыгар итэҕэйбэт буолуу вотумун биллэрдэ. Быыбардар түмүктэриттэн, биллэн турар, «уопсай рынокка» киирии түмүтэр «ССР дириҥэбит ыарахан экономическай балаһыанньа: экономическай кризис, инфляция, массабай үлэтэ суох буолуу, үлэһиттэр олохторун таһыма таҥнары түһүүтэ — сабыдыаллаабыттар.

Дойду демократическай күүстэрин кыайыылара грек норуота уҥалары утары, национальнай тутулуга суох буолар иһин үһүн сыллар усталарыгар ыыппыт охсуһуутун түмүгүнэн буолар. Кини саҥа бырыыны-майгыны, дойду демократическай уларыта тутуулларга тиэрдэр суолга киирэтиэхтэр төрүттэри үөскэтэ.

Быыбардар кэнниларыттэн Греция компартията национальнай тутулуга суох буолуунуу, социальнай программа бөҕөргөтүү суолугар турунар правительствоны толору эпиэтинэһин ылынан өйүөҕүн биллэрдэ.

ПАСОК лидердэрэ быыбардар иннилэриннээҕи хампаанньа кэмигэр НАТО-ҕа уонна «уопсай рынокка» аадырыстаан, утумнаахтык да буолбаттар, критическэй этиилэри оҥорбуттар. Кини баһылыга, билигин премьер-министр А. Папандреу быыбардар кэнниларыттэн Грециябаа баар американскай базалар, киниэлэрдэ баар ядернай сэриилэр сэҥээрэ Греция тыыннаах буолуутуттар кутталы үөскэтэллэри быыстыынан, сабыллыах туоватах диэн этэ. Кини итинник тэҥэ Греция нейтралитетын итэҕэйиэ дьиҥнээх ыахтаах пилэрин иһиэн демократическай уларыта тутуулары сытыһэ сатыахтааҕын бэлиэтээтэ. Папандреу партиятын кыайыыта Вашингтонтан дьиксинниннэ үөскэттэ. Онно Греция НАТО-тан тахсыыта уонна Греция территориятыгар баһыаннай базалар суох оҥоһуллуохтара диэн кутталлар. Дьыала АХШ Афиныта куруубай ыгаалыыны оҥорутуттар тиийдэ. АХШ оборонатын министрэ К. Уайнбергер Грециябаа кини НАТО-тан тахсыытын утары «соп буолар күүстээх хамсаахын» үөскүүр кыахтааҕын саныыта. Оттон «Нью-Йорк таймс» хаһыат 1987 сыллаахха быласка «хара полковниктар» режимнэрин киллэрбит переворокка маҥыраҥныыр баһыаннай переворот оҥоһуллар кыахтааҕынан аһаҕастык суоһурданна.

Грециябаа салгыы үөскүүр быыыс-майгы ууспут буолуоҕа. Реакция уонна империалистар Грециябаа уларыйыыларын суох оҥоробуо эбээр хаарыахтыыллар. Ол эрээри, ГКП КК политиҕорота бэйэтин сабыдыаннаатыгар баланнаабытын курдук, норуот массаларын, уларыйыылар политикаларын эйэҕэстэр барыларын биирдэ сомоҕолоһуулара уонна охсуһуулара уҥа күүстэр утарылаһыыларын таҥнарар кыахтаах.

И. АБЛАМОВ.
ССТА ырытаччыта.

ЧУРАПЧЫ сэттэ ыылаастаах оскуолатын 1931 сыллаахха бүтэрбиттэм. Биир сарсыарда аҕам эрдэ туруорбута. Иккитээхпиттэн ийэ диэн биллэбэтэх аҕа атааҕа буолбут кэнэ уларытыылар таҥастыын уктан, утуйар таҥас, арыы, лаппыскэ сыыһа өйүө-үтэ төрүнэн сылаҥхай сыарҕаҥнан оҕуһунан Чурапчылаабыыпыт. Биирдэ үөрэммит доҕотторбут кытта Якутскайга тыа хаһаайыстыбатын техникумуттар киирэн үөрүнэр, агроном буолар баҕаалаах этэм. Аҕам Савва Саввич: «Оҕом Ньукулай ным сир уйа үөрэхтээх киһи буол, быстыбат быйаҥы онтон соҕуоҕ», — диэн алдаан баран оҕуһун миниэм тэннэн лаҥыырата турбута.

Бу сыырыттахпына Н. Д. Субуруускай көрсө түһэр, кабинетыттар ыгыран киллэрэр:

— Барыа бүтүүн буолуччуулаах үөрэхтээһин фронта аһылынна. Үтүс учуутал тиийбэт. Сэттис кылааһы бүтэрбит оҕолору, комсомоллары үөрэхтэ ыытартан уурайан учууталлаттар буоллаабыт. Партия ыҥырыытын хаанга суох толоруоҕуҥ, — диэн сүгэ-балта тыллаынан барыах да киһини барбат тыына батары этэн баран ачыкыстын быыһынан уоттаах харахтарынан туруору көрөн олорбута. Агроном буолан бүттэҕим ити.

Учуутал... Учуутал олус убаастыырым, үрдүктүн сыанаалыырым, дьиҥнэ билиилээх-көрүүлээх, киэҥ эйгэлээх киһиэн аҕаарым. Аны бэйэбин учууталлаа диэтэхтэрэ үһү.

Маннык улахан эпиэтиннэс сүктэриллибиттэн саҥа-оҥоо бөҕөлөр түһэ сыыппыттахпына Болтоҥо нэһилиэгэр Н. Д. Субуруускай аатынан оскуола да учуутальынан анаммыт туһунан биринээһин туттардылар. Билигин иһиэгэр типовой оскуола тутуллан 1931 сыл күүһүнүгэр үлэҕэ киирбитэ.

Сэбиэдиссэйбин Петр Митрофановичы сыл ортотуттан Алаҕарга ыыппыттара. Кини оҥоруулаах Г. И. Макаров — Дьуон Дьаҥылы аҥаран калбитэ.

Күүс оҕолорбутун үөрүнэ, киэҥэ улахан дьоҥнуун дьарыктанарбыт. Итини тэҥэ колхозтары бөҕөргөтүүгэ, киниилэр үлэлэрин былаанын оҥоруурга, дохуоту үлэлэргэ, бассабыыктыы ыһыыны тэрийиигэ, маассабай-политическай үлэни ыытыыга оробуллар, уопуска диэни билбэккэ, сылайбары, сылдалыпары умнан үлэлиирбит. Ону саныатахпына бихигин да дуоһабар-сүрэхпэр эрчим эбиллэрэ дылы.

Үлэ ууспутун, мыҥыйыы эпиэнэ-хаамыынан билэн, кэлин аны бэйэм бу оскуола сэбиэдиссэйэ буолбутум.

Бүтүүн начальнай үөрэхтээһиннэ ударнай ыыбиллэриллибитэ. Биһиги бэрэшүүтэйдэн эстарыы, сүөгэй, суорат, харчы, бурдук хомуйан оҕолорбутун сылы-быһа итии эйгэлыгынан хаччыйбыыпыт, кыаммат оҕолорго комсомоспуппут. Уһанар тэриллэри булунан, бэрэстэхэ оҥостон, Товойо кулаах дьэтигэр мастерской аспыппыт. Осоавиахим ороҥуоннаах совет-ростарбит, киэҥэ улахан дьоҥнуун дьарыктанарбыт. Итини тэҥэ колхозтары бөҕөргөтүүгэ, киниилэр үлэлэрин былаанын оҥоруурга, дохуоту үлэлэргэ, бассабыыктыы ыһыыны тэрийиигэ, маассабай-политическай үлэни ыытыыга оробуллар, уопуска диэни билбэккэ, сылайбары, сылдалыпары умнан үлэлиирбит. Ону саныатахпына бихигин да дуоһабар-сүрэхпэр эрчим эбиллэрэ дылы.

Үлэ ууспутун, мыҥыйыы эпиэнэ-хаамыынан билэн, кэлин аны бэйэм бу оскуола сэбиэдиссэйэ буолбутум.

Бүтүүн начальнай үөрэхтээһиннэ ударнай ыыбиллэриллибитэ. Биһиги бэрэшүүтэйдэн эстарыы, сүөгэй, суорат, харчы, бурдук хомуйан оҕолорбутун сылы-быһа итии эйгэлыгынан хаччыйбыыпыт, кыаммат оҕолорго комсомоспуппут. Уһанар тэриллэри булунан, бэрэстэхэ оҥостон, Товойо кулаах дьэтигэр мастерской аспыппыт. Осоавиахим ороҥуоннаах совет-

ҮГҮСТЭРГЭ КЫНАТ АСПЫТА

— Ааспыттан ахтыы —

биллиилэх драматург, Саха АССР искусствотын үтүөлэх деятеля, Саха АССР оскуолаларын үтүөлэх учуутала С. П. Ефремов оҥоҥоосуута үөрэх ороҥуоннаах салаатын сэбиэдиссэйэ этэ.

Оскуола балаҕан ыйын 1 күнүгэр аҕыллыыта. Ол быйыл үйэ аҥарын түөлүгэ. Сэбиэдиссэйинэн П. М. Васильев үөрэтиллибитэ. Мин 1 кылааһы үөрэнэн иҥнэм. Оскуолабыт Чуораанаҕа. А. Новгородов уонна Дьуодаап М. Винокуров сэргэстэһэ турар дьиэлэригэр баара. Тэрилбит диэн наһаа салаҥ лаарталардаах, үөнү ыскамыайкалардаах, остуолдардаах, олохпостордоох. Учебниктар тиийбэт, тэтэрээт, харандаас кэмин этэ. Учууталлартан үөрэтэр пособие туох кэлиэ баарай? Ити курдук бастаны хардыылары оҥорбуллуут. Бүтүүн начальнай үөрэхтээһин сылларыгар Н. Д. Субуруускай ноҕуолээһиннэн учууталлар олорор дьиэлэрин, оскуолалар тутуларын күүскэ ыытыллыыта. Арыылаахха 8 ый

Редакциябаа сурук кэллэ

Кырата уон хонук

Арыыллах — ороҥуон биир уһук учаастага. Манна урукку сылларга совхоз ат биэрэн, график оҥороннор почтабыт кэмигэр аҕалыллара. Оттон билигин кырата уон хонук хойутаттыллар, ол быыһыгар араас тиэтэллээх сурук да хаайтарар, сонуй сойон кэлэр.

Маныаха туһаайыллыах салайааччылар сөҥнөһөн сөптөох дьаһалы ылларыа наада.

Ф. ПОПОВ.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Таптыыр иҥэбит, эбобит, Бахсы нэһилиэгэр колхозтан тутуу ветерана

ГОГОЛЕВА ФЕВРОНЬЯ ГРИГОРЬЕВНА

ыарахан ыарыытын өлбүтүн, курутуйан туран, бары аймахтарыгар, билэр дьоҥноругар ыытыннэрэбит.

Кыыһа, кутуотэ, сиэннэрэ.

Чурапчы орто оскуолатын коллектива, эт-үүт комбинатын администрацията, профсоюз месткома кырдьаҕас үлэһит, сэриигэ уонна үлэ ветерана

ВИНОКУРОВ ПЕТР ДМИТРИЕВИЧ

уһун ыарахан ыарыытын өлбүтүнэн бокуонньук кэрэхсэтиилэрэ, аймахтарыгар дириҥ курутуйалларын биллэриилэр.

Эт-үүт комбинатын администрацията, профсоюз месткома Хадаардаабы арыы сылдьыы маастара

ДАВЫДОВА ЕЛЕНА ПЕТРОВНА

өлбүтүнэн бокуонньук кэрэхсэтиилэрэ, аймахтарыгар дириҥнэр курутуйалларын биллэриилэр.

Фотоэтюд

Бачыгыстарда
Бэдьэйэ ойуу —
Сытыйар, тоҥор да
Сыонан аҕыыр дуу?

Күүгүнү күөл эбэ
Күндүлээн биэрбитэ.
Саная, ыдаҥа
Боҕомотун тэҥэ.

В. РУФОВ фотота.

Биниэлэ ЭППИЭТТИИЛЭР

Карл Маркс аатынан совхоз Мугудайдаабы отделениетыгар кыстыка бэлэмэнии үлэтигэр таһаарылыбыт итэҕэстэр туоратарынан биһиги хаһыаппыт балаҕан ыйын 19 күнүнээҕи нүөмэригэр бэчээттэммит «Ситиһиллибити чинэтии суолугар эндирдэр» диэн критическай суруккаа профсоюз райкомун председателэ Я. С. Трофимов маннык эпиэттээтэ:

«Мугудай отделениетыгар суөҕү кыстыгар бэлэмэнииҥэ таһаарылыбыт итэҕэстэр туоратарынан хаһыат суруйуута сонтоох. Бу боппуруос үлэ коллективыгар сиһилии дьүүллэһиллиэҕэ, итэҕэстэри туоратар суол дьаһаллар ылылыннылар. Уу Оҕустаах ферма үлэһиттэрин олорор дьиэлэрэ алтыныы 13 күнүгэр толору оремуонаах буттэ, бары ыанньык фермаларга убаҕас коонньорбо оҥоһуллар буолла, бороскуларга коонньорбону таһыран күнүгэ 7—10 центнер искусственнай үүт оҥоһуллан иһэрдиллэр, ыанньыктар турар хотоноро сыбаран бүттүлэр, күнүгэ үстүүтэ ыаһыы олох: оонно».

БИҺИГИ АДАРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700. Чурапчы с., Карл Маркс уул., 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор—21-395, отделлар—21-495, уопсай — 21-501

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — оргон Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 54907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ № ЗАКАЗА 128. с. Чурапча, ул. Карла Маркса 12. Тираж 3168.